

Motion om att förstärka beredskapen – Heikki Vestman m.fl.

Fullmäktige 13.06.2022 § 63

Heikki Vestman och 26 andra fullmäktigeledamöter lämnade en motion där de föreslår att man för att garantera säkerheten systematiskt kartlägger skyddsrummens nivå samt att kommunen inleder nödvändiga åtgärder för att säkerställa skyddsrummens tillräcklighet och funktionalitet. Kommunen bör utreda möjligheterna att bygga ett allmänt skyddsrum i Sibbo.

Dessutom föreslås att kommunen aktivt samverkar med Regionförvaltningsverket i Södra Finland som ansvarar för beredskapen samt med övriga kommuner i regionen och räddningsverket i syfte att utarbeta en beredskapshandbok för vår region.

Beslut

Fullmäktige antecknade motionen för kännedom.

Kommunstyrelsen 19.08.2024 § 222

Beredare: arbetsmiljöchef Tiina Salonen, tiina.salonen(at)sipoo.fi,
förvaltningschef Jenni Björkstén, jenni.bjorksten(at)sipoo.fi

Beredskapsplanering och -utbildning

I Sibbo kommun har särskild uppmärksamhet fästs vid beredskapsärenden under de senaste åren. Uppdateringen av kommunens beredskapsplaner har utgjort en stor del av beredskapsplaneringen.

Beredskapsplanshelheten har bearbetats av en arbetsgrupp som arbetsmiljöchefen leder och där alla sektorerna är representerade. Kommunstyrelsen godkände beredskapsplanens allmänna del samt sektorernas beredskapsplaner 29.4.2024. Planerna kompletteras med bl.a. verksamhetskort för olika situationer inom sektorerna, räddningsplaner för kommunens fastigheter, övriga anvisningar som baserar sig på arbetarskyddslagen samt arbetsplatsernas utredningar om faror och riskbedömningar.

I november deltog Sibbo kommun aktivt i beredskapsövningen UUSIMAA23 som ordnades av Regionförvaltningsverket i Södra Finland. Övningens huvudtema var beredskap inför en fiktiv befolkningsskyddssituation som baserade sig på det skärpta internationella läget. Arbetsmiljöchefen och förvaltningschefen deltog i övningens projektgrupp och dess planering och beredning. Räddningsinstitutet ordnade en beredskapsutbildning för Sibbo kommuns deltagare som en del av beredning inför övningen.

Sibbo kommun deltar i en lokal övning tillsammans med Östra Nylands välfärdsområde och Sköldvik i november 2024. Temat för övningen är evakuering av invånare och organisering av evakueringscenter på grund av en kemikalieolycka.

Kommunens personal har deltagit i Räddningsinstitutets utbildningar samt försvarskurser som ordnas av Regionförvaltningsverket i Södra Finland. För att säkerställa kontinuiteten av kunskap föreslår sektorerna deltagare

till Räddningsinstitutets beredskapsutbildningar årligen. Dessutom utnyttjas Räddningsinstitutet övriga utbildningar.

Skyddsrum

Enligt räddningslagen ska skyddsrum inrättas för byggnader på minst 1 200 kvadratmeter och i vilken människor bor, arbetar eller annars uppehåller sig stadigvarande. För en industri-, produktions- eller samlingsbyggnad eller lagerlokal är minimigränsen för inrättande av skyddsrum 1 500 kvadratmeter. Byggnadens ägare har skyldighet att inrätta skyddsrum.

Allmänna skyddsrum, som myndigheterna ansvarar för, finns i allmänhet endast i stora städer. Till exempel i östra Nyland finns det inga allmänna skyddsrum. För egnahemsområdenas och landsbygdens del ansvarar räddningsverket för befolkningsskyddet genom att till exempel flytta (evakuera) invånare till trygga områden eller anvisa en skyddsplats i ett närliggande område. I Sibbo kommuns beredskapsplaner har man berett sig för att använda kommunens fastigheter för evakuering.

I Sibbo finns 98 skyddsrum som har cirka 9 680 skyddsplatser. Kommunen administrerar och ansvarar för 11 skyddsrum som är avsedda för de anställda som arbetar i fastigheten och de personer som uppehåller sig i den. Kommunens skyddsrum har cirka 3 000 skyddsplatser. Östra Nylands välfärdsområde använder två av de elva skyddsrummen. De 87 övriga fastighetspecifika skyddsrummen är avsedda för människor som bor, arbetar eller annars uppehåller sig i fastigheterna. Fastigheternas ägare ansvarar för skyddsrummen.

I samband med beredskapsplaneringen kartlades kommunens skyddsrum och deras utrustning i samarbete med Räddningsverket i Östra Nyland. De upptäckta bristerna korrigeras i varje objekt enligt en separat plan.

Utöver skyddsrummen kartlades även fastigheter som lämpar sig för evakuering. Det finns 22 sådana fastigheter och 6 av dem lämpar sig även för tillgängligt bruk. Evakueringsutrymmena rymmer sammanlagt cirka 5 500 personer. I kartläggningen beaktades även de fastigheter som passar som organisationscentraler och som inte ägs av kommunen.

Om myndigheterna ger anvisningar om att sätta skyddsrummen i skyddsbruk, ges samtidigt anvisningar också för inrättande av tillfälliga skydd, det vill säga för hur man i praktiken skyddar sig hemma inomhus.

Plan för befolkningsskydd

Sibbo kommun bereder en plan för befolkningsskydd. Kartläggningar i anknytning till planen har redan utförts i samarbete med Räddningsverket i Östra Nyland och nödvändiga utredningar, granskningar, utbildningar och utrustning har planerats.

Ansvariga för skyddsrummen har utbildats, och utbildningarna kommer att fortsätta och utvidgas till de chefer som ansvarar för verksamheten i den fastighet där skyddsrummet finns. Arbetet med planen för befolkningsskydd fortsätter under hösten 2024.

Ansvarsfördelning

Inrikesministeriet leder och koordinerar befolkningsskyddets nationella arrangemang. Räddningsväsendet ansvarar för

befolkningsskyddsuppgifter inom sitt verksamhetsområde på en riksomfattande, regional och lokal nivå. Räddningsväsendet leder även egen beredskap, alltså de skyddsåtgärder som är på byggnadsägarnas ansvar och som föreskrivs i förordningen om räddningsväsendet.

Kommunerna och välfärdsområdets ämbetsverk och anläggningar som ansvarar för olika verksamhetsområden är skyldiga att delta i räddningsverksamhet och befolkningsskydd enligt deras ömsesidiga arbetsindelning och lagstiftningen som berör kommunerna.

Kommunernas uppgifter omfattar bl.a. lokalarrangemang som stöder logiverksamhet samt lokalernas stödtjänster, såsom vatten-, el- och värmedistribution samt avfallshantering och underhåll av gårdsområden. Dessutom ska beaktas att kommunerna ansvarar för ordnandet av tjänster för de evakuerade (t.ex. grundläggande utbildning) beroende på evakuerings längd och situation.

Kommunikation

Nuförtiden fås information om beredskap och befolkningsskydd från flera olika källor och flera aktörer har också producerat information. Det skulle vara ändamålsenligt om kommunen delade information om beredskap och aktörer i anknytning till beredskap på sin webbplats, i sociala medier och i fysiska serviceställen i stället för en separat beredskapshandbok.

Då det talas om individens egen beredskap har föreningar, såsom Räddningsbranschens Centralorganisation i Finland SPEK, Suomen Omakotiliitto ry och Finlands Röda Kors, en stor roll. Material om egen beredskap finns på nätet och som broschyrer. SPEK har skapat ett utbildningssystem kring rekommendationen om 72 timmars beredskap för hushåll. Grundläggande information är tillgänglig för alla på adressen 72tuntia.fi/sv, i offentliga tillställningar som ordnas på olika håll i Finland och i webinarier.

I samband med projektet Kyläturvallisuus 2025 har föreningen Finlands Byar utvecklat localsamfundens och invånarnas säkerhetskompetens och resurser således att de kan effektivare kopplas till regionalt och lokalt säkerhetsarbete och samarbetsnätverk. Projektets samarbetspartner SPEK har utarbetat handboken Turvallinen kylä för säkerhetsarbete i byarna.

I Sibbo bibliotek ordnades 7.2.2023 för första gången en infotillställning/utbildning om beredskap till kommuninvånarna.

I Sibbo ordnas Nylands försvarsdag 5.10.2024, och kommunen deltar i dagens planering och genomförande. Meningen är att det finns information om bl.a. 72 timmars beredskap och andra beredskapsärenden på kommunens disk.

Föredragande	Kommundirektör Grannas Mikael
Förslag	Kommunstyrelsen antecknar bemötandet för kännedom. Dessutom delger kommunstyrelsen ärendet fullmäktige och föreslår att motionen därmed är slutbehandlad.
Behandling	
Beslut	Kommunstyrelsen godkände enhälligt föredragandens förslag.

Bilagor

Fullmäktige 02.09.2024 § 65
865/09.06.00/2022

Kommunstyrelsens förslag

Fullmäktige antecknar bemötandet för kännedom och beslutar att motionen därmed är slutbehandlad.

Behandling

Beslut Fullmäktige godkände enhälligt kommunstyrelsens förslag.

Bilagor

Bilaga 1 - Fullmäktigemotion om att förstärka beredskapen